

Remiss av promemorian En omarbetad utlänningsdatalag - Anpassning till EU:s dataskyddsförordning (DS 2017:45)

(Ju2017/07761/L7)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att avge yttrande i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden tillstyrker i stort de förslag som lämnas och de bedömningar som görs men vill anföra följande.

Komplex normhierarkiskt system

I betänkandet läggs förslag till en reviderad utlänningsdatalag, där de ändringar som krävs enligt EUs allmänna dataskyddsförordning. Utlänningsdatalagen föreslås utgöra en specialreglering i förhållande till den föreslagna dataskyddslagen (SOU 2017:39). Som påpekats av Uppsala universitet i remissvar avseende den föreslagna dataskyddslagen (UFV 2017/1000) och forskningsdatalagen (SOU 201:50), leder genomförandet av den direktivliknande dataskyddsförordningen till ett mycket komplext rättsligt system, där EU förordningen ska tillämpas parallellt med svensk lagstiftning som i sin tur är subsidiär i flera led (6-8 §§ i den föreslagna utlänningsdatalagen). Det bör finnas en beredskap för att hantera de tillämpningssvårigheter som kan komma att uppstå.

Överföring till tredje land utan beslut om adekvat skyddsnivå, m.m.

I 21 § utlänningsdatalagen föreslås ett förtydligande avseende förutsättningarna att överföra personuppgifter som behandlas eller har behandlats enligt 11–12 §§, när överföring görs till ett tredje land där det saknas beslut in adekvat skyddsnivå, eller andra lämpliga skyddsåtgärder. I andra stycket i paragrafen konstateras helt enkelt att ”sådan överföring får ske även om det inte finns något beslut om adekvat skyddsnivå enligt artikel 45.3 eller lämpliga skyddsåtgärder enligt artikel 46 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.”

Som framhålls på sidan 89 i utredningen kan en sådan överföring få genomföras på grundval av artikel 49.1 d i den allmänna dataskyddsförordningen, om det är nödvändig av viktiga skäl som rör allmänintresset. Av artikel 49.4

framgår att ett sådant allmänintresse ska vara erkänt i unionsrätten eller i den nationella rätten. Enligt artikel 49.5 anges vidare att det i medlemsstaternas nationella rätt uttryckligen får fastställas gränser för överföringen av specifika kategorier av personuppgifter till ett sådant tredjeland. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sådana bestämmelser.

Den allmänna dataskyddsförordningen är här inte helt klar. Det anges att medlemsstaterna *får* fastställa uttryckliga gränser, inte att de ska. Några gränser för överföringen uppställs inte genom den föreslagna lagändringen, men i 15 § utlänningsdataförordningen anges att personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 12 § 1 utlänningsdatalagen får föras över till tredjeland endast om uppgifterna inte direkt pekar ut den registrerade. Någon begränsning avseende behandling enligt 11 § finns inte, så länge uppgifterna behandlas i enlighet med paragrafens ändamål. Mot bakgrund av att personuppgifterna riskerar att i det mottagande tredjelandet användas på sätt som inte är förenligt med EUs dataskyddsregler och rättighetsstadgan, samt att det för den enskilde kan röra sig om mycket ingripande åtgärder, bör enligt juridiska fakultetsnämnden tydligare ramar för de aktuella överföringarna uppställas.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Jane Reichel och docent Rebecca Stern. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens prodekanus, professor Jane Reichel.

Jane Reichel